

Kuivakäymälä kalliin viemäriverkon sijaan

Keskustelua viemäriverkoista ja jätevesien puhdistamisesta on käyty Ylä-Karjalassa jo pidempään. Mielestäni varteenotettava vaihtoehto, eli kuivakäymälöiden perustaminen kiinteistöihin ei ole ollut kertaakaan esillä. Sellainen vedenpuhdistusvelvoite, jossa käymälävedet eivät ole mukana, on huomattavasti halvempi ja yksinkertaisempi. Harmaille vesille riittää maaperäkäsittely eikä umpikaivo täyty niin nopeasti.

”Hämeen Ammattikorkeakoulun yliopettaja Harri Mattila kysyy, mitä järkeä on vääntää se torttu juomaveteen ja kuljettaa tätä seosta seinän toiselle puolelle 10-15 metriä ja sitten maksaa tuhansia euroja, jotta ne saa taas eroon toisistaan. Ei mitään, hän vastaa omaan kysymykseensä. Hän jatkaa: mitä järkeä on kuljettaa autolla umpikaivojen litkua (joka on lähes 100% vettä) kymmeniä, jopa satoja kilometrejä jätevedenpuhdistamolle? Jos kiinteistö ei itse pysty hyödyntämään tuotoksiaan, eikö olisi järkevämpää kuljettaa silkkaa kansantuotetta ilman valtavaa vesimäärää?”*

Moderni kuivakäymälä on hajuttomampi kuin vesivessa, ja se voi ulkonäöltään täysin muistuttaa vesivessaa kaakeleiseen ja posliinipönttöineen päivineen. WC on alkuperältään lyhennys sanoista water closet, niin vastaavasti kuivakäymälää voidaan kutsua lyhenteellä DT eli dry toilet, mikä antaa sille hienostuneen säväyksen vanhaan kunnon huussiin verrattuna. Näitä on kymmeniä erilaisia malleja erilaisine toimintaperiaatteineen.

Keinolannteisiin käytetty fosfori loppuu ennen öljyä. Ihmisvirtsa on lannoitteista paras ja kompostoitu käymälätuotos loistava maanparannusaine. Luonnon tarkoitus on, että fosfori kiertäisi meistä taas takaisin kasveille. Kannattaa muistaa että kompostoidun jätteen käyttäminen on täysin eri asia kuin raakalietteen. Raakalietteestä leviävät monet vaaralliset taudit, kun taas kompostoidun tuotteen käyttäminen on turvallista ja hajutonta.

Sen sijaan me huuhdomme jätöksemme juomaveden mukana jokiin ja lopulta maailman meriin. Vedenpuhdistamoissa suurella (ja kalliilla) vaivannäöllä fosforista saadaan kuitenkin lähes kaikki talteen, tuestä saadaan talteen 90%. Kuitenkin sen palauttaminen viljelykiertoon on hankalampi juttu monien direktiivien vuoksi.

Puhdistamoissakaan ei saada kaikkea talteen, esimerkiksi lääkeaineet ja hormonit pääsevät seulojen lävitse ilman kallista otsonointikäsittelyä. Tällaisten prosessien käyttöönotto nostaisi vesimaksuja 10-40 % ja tulevaisuudessa se saattaa hyvinkin olla pakollista. Esim. Yhdysvalloissa juomavedestä löytyi jäämiä mm. masennuslääkkeistä, e-pillereistä, hyttysmyrkyistä ja aurinkorasvoista. Ei kuulosta houkuttelevalta cocktaililta!

Muistakaamme eräs fysiikan tosiasia: sama vesi on kiertänyt maapallolla jo aikojen alusta. Mistään ei tule uutta vettä. Jo dinosaurukset joivat samaa vettä kuin me nyt. Pitäkäämme vesi siis puhtaana!

Maria Dorff

* lainaus kirjasta ”Paska juttu – kymmenen oivallusta sonnasta” Valve& Nuortie 2010
Lisätietoa aiheesta internetissä: Käymäläseura Huussi ry:n kotisivut : www.huussi.net
ja googlesta sanalla ”kuivakäymälä”.